

De InnerRhythm(s) en/of het ensemble?

In de ecologische Psychologie, in de zin van Michael Turvey, Guy van Orden en anderen, worden lichamen of organismen gezien als perceptie-actie systemen die koppelen met de omgeving waarin zij zich bevinden. Omdat de koppeling niet te voorkomen valt, kan men zich afvragen, wat is dan eigenlijk een InnerRhythm en hoe verhouden InnerRhythms zich tot elkaar? De ecologische Psychologie stelt dat systemen met elkaar koppelen, synchroniseren tot een groter geheel. Vallen er dan nog wel InnerRhythms te onderscheiden in een ensemble? En kan dat vertaald worden naar het onderzoek? Zo ja, op welke manieren?

Systemen zijn niet gericht op informatieverwerking, maar zijn per definitie complex. Volgens Alva Noë zit er dan ook een fout in het uitgangspunt van de neurowetenschappen die beweert dat het bewustzijn in het brein te vinden is. Volgens Noë zit het bewustzijn juist in de interactie tussen mens/dier/subject en omgeving. Hoe zijn wij bewust in het geval van de InnerRhythm en/of het ensemble? De manifestatie gebeurt op veel tijdsschalen en (on)zichtbare locaties, hoe zijn deze te vertalen en te interpreteren in het onderzoek? Hoe werken lichamen samen vanuit een non-dualistisch, onbegrensd (het stopt niet bij de schedel/de huid) perspectief?

Bijvoorbeeld: het 'autistische' meisje

Ik heb een filmpje gezien van en door een meisje 'met' autisme. Volgens haar zijn haar beweging heen en weer een manier van communiceren met de omgeving. Zij stelt dat zij beter in staat is om tot de wereld te zijn (in de zin van Merleau-Ponty) dan mensen zonder deze gave. Neem bijvoorbeeld het heen en weer bewegen van het meisje, de kleinschalige bewegingen van lichamen in of uit harmonie, het hartritme, of de spanning in de lucht. Hoe gaan deze samen in en met de omgeving? Vormen ze/is er één InnerRhythm?

(Technologisch) meten en/of weten?

De spanning tussen wetenschap en technologie. In wetenschappelijke onderzoeken werd vanuit de theorie vertaald naar experimenten, maar door de technologische voortgang, leiden technologische experimenten vaak (ook) tot nieuwe theorieën. Dit kan verleidelijk, vooruitschrijdend en gevaarlijk zijn. Hoe verhouden zich theorie/wetenschap en technologie in ons onderzoek? Wat meten we eigenlijk? Wat beogen we te meten? Valt het 'tot de wereld verhouden' (Merleau-Ponty) te meten? Is er een schaal van niet tot wel 'tot de wereld verhouden' te maken? Hoe doen we dat?

De huidige, exacte wetenschappen staan vaak in het teken van reductionisme. Het opknippen van fenomenen in onderdelen, ze geïsoleerd te onderzoeken om uitspraken te kunnen doen over het geheel. Maar, zoals Schleiermacher en Dilthey in de hermeneutiek/textanalyse al stellen, in een compositie bestaan de delen niet onafhankelijk van het geheel en andersom. Hoe kunnen we de compositie of het monster in zijn geheel op een technologische manier benaderen? En wat zegt dat vervolgens over het monster? Wat komen we eigenlijk te weten door het monster te meten? Op welke schalen kunnen we het monster meten en wat betekent dat voor de kennis die wij over het monster vergaren?

Fractale ideeën

In de sociale cognitie (het samenzijn van meerdere subjecten of objecten) wordt de fractale analyse toegepast. Hierbij worden patronen van fenomenen op verschillende tijdsschalen met behulp van logaritmische schalen geanalyseerd (Marsh en andere). De basis voor deze analyse ligt in de non-lineariteit en het zelfgelijkenis. Volgens de fractale analyse kunnen de patronen van samenzijn bruin/ f^{-2} zijn (= ordelijk, gestructureerd), wit/ f^0 (= random, max entropie en wanorde) of roze/ f^{-1} (= emergentie, liminaal, spelen, orde opnemen in chaos en chaos in orde). Een harmonisch monster zal aldus in de sfeer van het roze samenzijn liggen. Is de fractale analyse een mogelijk beginpunt van het onderzoek? Wat zegt de 'kleur' van het samenzijn over het 'gecreeëerde' monster?

Imaginaire oplossingen

Patafysica: zowel de oplossing als de hypothese zelf. De term werd eind vorige eeuw geïntroduceerd door de Franse fantast: Alfred Jarry. Het is de wetenschap van de imaginaire oplossingen: fictieve oplossingen voor reële problemen, reële oplossingen voor fictieve problemen. In de patafysica treedt de rede in dienst van de obsessie. Onze fascinatie voor machines is eindeloos, zowel op het niveau van het individu als op een breder maatschappelijk vlak. Machines zijn niet alleen libinale tuigen (Freud), ze worden ook bezet met politieke betekenissen. Sommige mensen kunnen maar niet aanvaarden dat patafysica belangrijk is in onze samenleving (Lieven de Caeter / Archeologie van de kick: Over de moderne ervaringshonger).